

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4
Negyed évre 2

Pénzküldemények:
a «Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövet-
kezet» címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
lapkiadó:

Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fil. Ajánlköázásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fil.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. július 23.

30. szám.

RÉGIPÉNZZEK

aranyból és ezüsből jó árban megvétetnek.
Schmideg Alfréd, Budapest, I., Maros-utca 7.

FARAGÓ BÉLA

Eddig 25 arany,
ezüstérem és disz-
oklevéllel kitüntette.

Eddig 25 arany,
ezüstérem és disz-
oklevéllel kitüntette.

csász. és kir. udvari szállító.

Magyar magpergető gyára. Erdészeti magnagykereskedés.
Erdei csemetekertek. Diszfenyőkertészet Fajburgonya termelés.

ZALA-EGERSZEGEN.

Ajánl legjobb minőségű tű és lombrevelű famagvakat, szlapon tölgymakkot gyümölcs- és
fűmagvakat, összes erdősítéshez szükséges tölgy, luczfenyő és minden egyéb lomb- és
tülevelű facsemetét.

Élősvénynek Ákác, Gleditschia Maclura Aurentiaca, a mely áthatlan sövényeket képez.

☞ Gyümölcsvadoncok, Gyümölcsfák, Rózsák. ☜

☞ 100-féle legujabb és bőtermésű FAJBURGONYAT, ☜
továbbá vadetetésre és gazdasági célra igen alkalmas csicsókát

Legmagasabb árban vásárol fenyőtobozakat tölgymakkot és lombfa magvakat!

☞ Mintázott ajánlatokat kér. ☜

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Egyenruhákat,

Egyenruházati cikkeket,

Polgári ruhákat,

Fehérneműt.

Fegyvereket és töltényeket

A legjutányosabb árak mellett legjobb
minőségben készít

BLUM SÁNDOR

udvari szállítója Ő Felsége a perzsa császárnak, I. Péter szerb királynak és Wladimirovics orosz császári nagyhercegnek.

Budapest

Váci utca 15.

Erdőtiszteknek nemkülönben erdőaltiszteknek előnyös
részletfizetési kedvezmények.

Nagyobb megrendelés esetén kívánatra mértékek
felvétele végett a cég egy szabása saját költségén
bárhova elküldi.

Arjegyzéket és mintákat ingyen küldök.

Vidéki megrendelésekre kiváló gond lesz fordítva.
Legkisebb megrendelést is szívesen eszközölök. Meg
nem felelő árú a cég költségén visszaküldhető.

HIENTZ JÓZSEF

SZÁSZSEBES

KÖNYVNYOMDA KÖNYVKERESKEDÉS

Izléses kivitelben!

Szállítja az összes,
a könyvpiacra elő-
forduló könyveit,
Journáljait, napilap-
jait, zeneműveit,
levél- és írópapírjait
Elvállal minden e szak-
mába vágó nyomdai
munkát.

Jutányos árban!

Magyar Otthon.

Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánl-
juk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor-
utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon
Penziót. Mérsékelt árban elegánsan buto-
rozott, különbejáratú szobákat lehet ott bé-
relni s esetleg teljes ellátás is kapható.
Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvez-
mény. Szigorúan családi otthon.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János

Szeged. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórák, főtárlója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bármennyire. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Előnyös vadértékesítés

Szarvas, dímvad, vadsertés őz, nyul,
fogoly és egyéb lött vad értékesítését
minden mennyiségben elvállalom a
legmagasabb árak mellett.

Azonnali készpénz elszámolás!

Ajánlatokkal kér:

Fodor Károly,

bizományos

BUDAPEST, (központi vásárcsarnok).

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4
Negyed évre	2

Pénzküldemények:

a «Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövetkezet» címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
lapkiadó:

Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-sékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. július 23.

30. szám.

Erdőőri szakiskolák.

(Folytatás.)

10. §. A pályázati kérvényekben meg kell említeni, hogy a pályázó melyik szakiskolánál kíván felvétetni és hogy ellátást a szakiskolában saját költségére, vagy az állam költségére kívánja-e s végül, hogy kérvényére a válasz milyen cím alatt s hová (vármegye, utolsó posta) küldessék.

A pályázati kérvényekhez csatolandó hiteles iratokkal a pályázóknak igazolniuk kell a következőket, nevezetesen:

a) anyakönyvi kivonattal azt, hogy kora a pályázat naptári évében a 17 évet meghaladja, de a 25 évet még el nem éri; — (kivételnek a «Tauusitvány»-nyal ellátott tovább szolgáló katonai altisztek, akik 28 éves korig folyamodhatnak felvételért);

b) iskolai bizonyítvánnyal azt, hogy legalább az elemi népiskola hatodik, — illetőleg valamely középiskola második osztályát sikeresen végezte;

c) kincstári erdészeti, katonai, vagy hatósági orvos által kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy ép, erős, egészséges, munkához és az idő viszontagságaihoz szokott, edzett testalkattal s különösen jól látó- halló- és beszélőképesseggel bír;

d) hatóság által kiállított erkölcsi bizonyít-

vánnyal azt, hogy kérvényének benyújtásáig kifogástalan magaviseletet tanusított;

e) hatóság által kiállított bizonyítvánnyal vagy más irattal azt, hogy katonai kötelezettségben áll-e vagy nem;

f) aki valamely alkalmazásban áll, gazdájának, vagy gazdája megbízottjának bizonyítványával azt, hogy az alkalmazás mióta tart s meddig terjed;

g) hatósági bizonyítvánnyal azt, hogy szülei milyen állandó foglalkozást űznek, vagy űztek; továbbá, hogy ha szülei látják el, milyen a vagyoni helyzete szüleinek; ha pedig szülőtlen árva, illetőleg ha fenntartásáról saját magának kell gondoskodnia, milyen a vagyoni helyzete ön-magának;

h) aki saját költségén való ellátásra kíván felvétetni, királyi közjegyző előtt kiállított nyilatkozattal azt, hogy az érette járó ellátási költséget — arra az időre, melyet a szakiskolánál tölt — szülője, gyámja, vagy más hozzátartozója, avagy maga a szakiskola igazgatójának kezéhez, félévi előleges részletekben, a kitűzött időre pontosan lefizeti.

11. §. A felételre való kijelölésnél s illetőleg a felvételre való alkalmasság s érdemesség sorrendjének megállapításánál elsőbbségben részesülnek:

a) elsősorban azok, akiknek iskolai előképzettségük nagyobb;

b) másodsorban azok, akik már is valamely erdőgazdaságnál gyakorlati alkalmazásban vannak, vagy voltak;

c) harmadsorban azok, akik erdőgazdaságnál

alkalmazottaknak, vagy földműveseknek, erdő- vagy mezőgazdasági munkásoknak a gyermekei.

Azok közül, kiknek felvételre való alkalmasságuk és érdemességük a jelzett szempontokból véve egyenlő, elsőbbségben az részesül, aki saját költségén való ellátásra kíván felvétetni.

12. §. A szakiskolai igazgatók tanácsa a felvételre való kijelölés ügyének elintézése céljából, a m. kir. földművelésügyi miniszter megbízottjának elnöklése mellett, évről-évre más szakiskolánál ül össze.

A tanács a felvételre alkalmasnak és érdekeseknek talált pályázók sorozatos kimutatását — a 11. §. értelmében — megállapítván, az egyes szakiskolákhoz — a 9. §. első bekezdésében foglaltak szem előtt tartásával — legfeljebb másfélszer annyi pályázót oszt be, mint ahány hely az illető szakiskolánál betöltésre vár s az eként összeállított felvételi tervezet javaslataképpen a m. kir. földművelésügyi miniszter elé terjeszti.

Az egyes szakiskolák a hozzájuk beosztott pályázók sorozatos kimutatása alapján először csak annyi jelöltet hívnak be felvételi vizsgára, ahány hely náluk betöltésre vár.

A jelöltek annál a szakiskolánál, melyhez felvételi vizsgára behívtak, ugyanazon évi szeptember hó 1-jétől legkésőbb 10-ikéig jelentkezni tartoznak.

A szakiskolák azok helyett, akik a felvételi vizsgát ki nem állották, vagy a felvételi vizsgától visszaléptek, nyomban — azok helyett pedig, kik a megszabott határidőig nem jelentkeztek, a ha-

táridő leteltével — megfelelő számú pótelöltet hívnak be.

Elkésetten jelentkező — még ha késelemét elfogadhatóan igazolja is — legfeljebb szeptember hó végéig, s csak abban az esetben bocsátható felvételi vizsgálatra, ha a szakiskolánál a növények meghatározott létszáma még nincs betöltve.

13. §. A felvételre jelentkezőket a szakiskola igazgatója elsősorban orvosi vizsgálat alá veti.

Akit a szakiskola orvosa valamely ragályos, vagy a szakiskolai foglalkoztatás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenvedőnek, vagy hiányos testi szervezetűnek talál, az a felvételi vizsgára nem bocsátható.

14. §. A felvételi vizsgát a szakiskola igazgatója a tanszemélyzettel együtt tartja meg.

A felvételi vizsga annak szigorú megállapítására szolgál, hogy a jelentkező tényleg birtokában van-e legalább azoknak az ismereteknek, amelyek az elemi népiskola VI., illetőleg a középiskolák II. osztályára megállapított követelményeknek megfelelnek.

Aki a felvételi vizsgát ki nem állja, felvételét a szakiskolába csak újabb pályázat alkalmával kérheti.

15. §. Azokat, akik a felvételi vizsgát sikeresen leteszik s a jelen szabályzat egyéb feltételeinek is megfelelnek, az igazgató a szakiskolába befogadja s a szakiskolai tanulók törzskönyvébe bevezeteti.

16. §. A m. kir. földművelésügyi miniszter fenntartja magának azt a jogot, hogy a tanfolyam

≡ T Á R C A ≡

Ami elmúlt s ami elmulik.

— A „Bp. H.” után. Irta: P. dr. —
(Folytatás és vége.)

Mikor már az ember is megjelent a föld színén; egészen természetes, ő is beleszólt a szervesek életébe. A nagy vadak sem tűrik az ember jelenlétét. Ezelőtt ötven évvel még nem volt ritkaság a krokodilus Felső-Egyiptom határán, Asszuánban. Ma ezerkétszáz kilométerrel beljebb kell menni Afrikába, hogy nyomát leljük. Az állatok királyának, az oroszlánnak is ez lesz a sora. Amint Afrikát hatalmába veszi a fehér ember s keresztül-kasul szeli vasutakkal, az oroszlán létezési feltételeiben, az abszolút szabadságban korlátozva lesz s magától is kipusztul.

Nagyon érdekes, hogy mennyi állatnak okozta már az ember vesztét. Az ősi ember Európában felvette

a harcot a barlangi oroszlánnal, a barlangi medvével, a mammuttal, a barlangi hiénával és kiirtotta őket. A rénszarvasra, az ősembernek egyik vadászszákmányára még 1159-ben vadásztak Skóciában. A medve VIII—IX. században pusztult ki Angliában; a farkast VII. Henrik alatt irtották ki; Skóciában 1743-ig élt. Amerikában a bölényt szemünk láttára irtották ki. A múlt század utolsó negyedének kezdetén még több millió számban uralkodott a Misszissippitől nyugatra eső mérhetetlen térségeken. 1879-től 1883-ig négy millió állatot ejtettek el s ezzel a bölény Amerikában megszűnt élni. Néhány százra menő csapat van még a Yelloszton parknak tiltott területein és Kanadában. Európában is sokáig élt az erdőknek e hatalmas, nemes vadja. Franciaországban még az V-ik században, a Harz hegységben VII-ikben, Csehországban a XIV-ikben, Lengyelországban a XVI-ikban, Erdélyben a XVII—XVIII-ik században sokszor vadászták; sőt állítólag 1814-ben lőtték az utolsót Udvarhelymegyében. Ma még Litvániában él a bialovici erdőben s a Kaukázusban. Ez utóbbi

tartama alatt, az egyes félévek végén bármely tanulót a szükséghez képest egyik szakiskolából a másikba államköltségen áthelyezhessen.

5. A szakiskolai tanfolyam tartama és beosztása.

17. §. A szakiskolai tanfolyam két tanévre terjed.

Az első tanév szeptember hó 1-től a következő évi augusztus hó végéig, a második tanév pedig szeptember hó 1-től a következő évi június hó végéig terjed.

Minden tanév két félévre tagolódik, úgy, hogy az első — téli — félév a tanév elejétől a következő évi január hó végéig, a második — nyári — félév pedig február hó 1-től a tanév végéig terjed.

6. Tanítási szünetek és a tanulók szabadságolása.

18. §. A rendszeres iskolai tanítás a tanfolyam első tanévének két utolsó hónapjában — július és augusztus hónapban — szünetel.

A szünet ideje alatt az igazgató a tanulók egyik felét július hónapban, másik felét augusztus hónapban szabadságra bocsáthatja.

Ezenkívül szünetel a rendszeres iskolai tanítás minden tanévben december hó 23-tól január hó 2-ig és húsvét előtti csütörtöktől húsvét utáni szerdáig.

Ezekre a szünetekre az igazgató csak azokat a tanulókat engedheti szabadságra, akik ellen sem szorgalom, sem magaviselet tekintetében nem merült fel kifogás.

A szakiskolában tartott tanulók a gazdasági

munkákat, gyakorlatokat és szolgálatokat a rendszeres iskolai tanítás szünetelése alatt is tartoznak teljesíteni.

Az igazgató megokolt kérelemre a rendes szüneteken kívül legfeljebb öt napi szabadságot engedélyezhet.

7. A szakiskolai tanfolyam tantárgyai.

19. §. Az elméleti és gyakorlati oktatás anyaga a következő tantárgyakba csoportosítva tanítatik:

1. Magyar helyesírás s nyelvhasználat; irodai és számadási ügyvitel.

2. Szépirás és rajzgyakorlat.

3. Elméleti és alkalmazott mennyiségtan.

4. Természettudományi alapismeretek.

5. Politikai földrajz és történelem.

6. Erdőművelés.

7. Erdővédelem.

8. Erdőhasználat.

9. Vadtenyésztés, vadászat, fegyverhasználat.

10. Legelőgazdaság.

11. Kisgazdaságok berendezése és kezelése.

12. Törvények és rendeletek; közigazgatás.

13. Mezőgazdaság (mező- és rétművelés, kertészet, gyümölcsstenyésztés, méhészet, haálászat).

14. Háziipar.

15. Egészségtan; első segélynyújtás; egészségi testgyakorlás.

20. §. Az oktatás anyagát és annak az egyes félévekre való felosztását, valamint az oktatásnál használandó tankönyveket és taneszközöket a szakiskolák javaslata alapján a m. kir. földművelésügyi miniszter határozza meg.

helyen a Fekete tenger északkeleti partvidékein, a Mihailovics Szergej nagyherceg tulajdonában levő kubáni vidéken él még nagyobb számban. Ezen a kétezer négyzetkilométernyi területen élősöklik még néhány száz; számuk azonban folyton csökken, ami öt—tíz évi időközben már észrevehető.

A hód is a pusztuló állatok közé tartozik. Pusztulását szükséges életfeltételeinek hiánya okozza. Elvették tőle a vizet, a füzeseket s a zavartalan csendet. Hogy ez a rágó állat nállunk is nagy számmal volt, mutatják a nevével összetett helynevek: Hódos, Hód-ság, Hódmezővásárhely. Bajorországban hatvan hely viseli a hód (Bieber) nevét. Az utóbbi harminc—negyven év alatt azonban csaknem egészen kipusztult. Wesszfáliában 1877-ben ejtették el az utolsót. Oroszországban is már olyan gyér lett, hogy midőn Csernobitnál a Dnjeper mellett nem régen fogtak egyet, mint fontos eseményt, a kormányhatóságoknál bejelentették. Ez az érdekes állat még két helyen él Európában nagyobb számban; az Elbánál s a francia Kamarg-

ban a Róne deltájában. A középső Elbánál, főleg az anhalti hercegségben a hetvenes években még vagy száz hódépímenyt számláltak össze és Wittenberg és Magdeburg között a hódak számát kétszázra becsülik. Azonban számuk azóta is csökkent. Ugyanez a sorsuk Délfranciaországban. A Róne folyó mellett épített védőtöltések felügyelősége 1885-ben minden hódra tizenöt frank jutalmat tűzött ki. Azt hitték ugyanis, hogy a hódok a védőtöltéseket rongálják. Ami ugyan nem áll. Mert a hód mesterséges lakását nem a töltésbe, hanem a folyam partjainak legalsó részébe építi. Csak rövid idő kérdése, hogy ez az érdekes állat Európában már elpusztul.

De hát most vajjon mi lesz az emberiség sorsa? Lappareux, a párisi katolikus egyetem tanára abból az ismeretes tényből indul ki, hogy a létköri befolyások, eső, szél, fagy szakadatlanul bomlasztják a szárazföldet; a víz színe fölött lévő részeket elhordják, úgy, hogy ki lehet számítani azt az időpontot, melyben a szárazföld egészen a tenger mélyébe kerül. Faye sze-

Az egyes félévekre kitűzött tananyag tanításának sorrendjét, a heti tanítási óráknak és a gyakorlati foglalkozásnak beosztását a szakiskola igazgatója állapítja meg.

8. A szakiskolai — rendes és javító vizsgálatok.

21. §. A tanulók az egyes félévekre előírt tananyagból a tanszemélyzet előtt a tanítási időszakok végén vizsgát tesznek.

A félévi vizsga az I. tanévben január és június hó, a II. tanévben pedig január és május hó utolsó hetében tartatik meg.

22. §. A félévi vizsga eredményéhez és a félév folyamán tanusított magatartásukhoz képest a tanulók részére következő osztályzatok adhatók:

- a) az egyes tantárgyakban tanusított előmenetelből: kitűnő, jeles, jó, kielégítő, nem elegendő;
- b) az erdőgazdasági munkákban való gyakorlottságból: kiváló, megfelelő, nem elegendő;
- c) szorgalomból és ügyességből: kiváló, megfelelő, nem elegendő;
- d) magaviseletből: példás, megfelelő.

Az osztályzatok a tanulók törzskönyvlapjára félévenként bevezettetnek.

23. §. A kellő előmenetel hiánya miatt a félév végén azonnal elbocsáttatik az a tanuló:

- a) aki (szépirást és rajzgyakorlatot kivéve) legalább három tantárgyból,
- b) aki vagy az erdőgazdasági munkákban való gyakorlottságból, vagy pedig szorgalomból és ügyességből s egyszersmind még (a szépirást és rajzgyakorlatot kivéve) egy tantárgyból is,

c) aki az erdőgazdasági munkákban való gyakorlottságból s egyszersmind szorgalomból és ügyességből

«nem elegendő» osztályzatot nyert.

Más esetekben a tanuló a vizsgára következő negyedik héten abból a tantárgyból, amelyből «nem elegendő» osztályzatot nyert, javító vizsgát tartozik tenni.

A javító vizsga elmulasztása, vagy sikertelensége a tanuló haladéktalan elbocsátását vonja maga után.

Az a tanuló, aki az erdőgazdasági munkákban való gyakorlottságból, vagy szorgalomból és ügyességből nyert «nem elegendő» osztályzatot, a következő félév alatt legalább «megfelelő» osztályzatra meg nem javítja, vagy aki az erdőgazdasági munkákban való gyakorlottságból, illetve szorgalomból és ügyességből a tanfolyam utolsó félévének végén nyer «nem elegendő» osztályzatot, a szakiskolából szintén elbocsáttatik.

24. §. Magaviseletből a «megfelelő» osztályzatnál alacsonyabb fokozatu osztályzatnak nem lehet helye.

Az a tanuló, aki a fegyelemnek súlyos, vagy ismételt megsértésével arra szolgáltat okot, hogy magaviseletből «megfelelő» osztályzatra se tekintessék érdemesnek, a szakiskolából fegyelmi uton már évközben, de mindenesetre még a félévi vizsgálatot megelőzőleg elbocsáttatik.

9. Szakiskolai vizsgálati bizonyítvány.

25. §. A szakiskola az egyes félévekről vizsga-

rint a nap folyton hűl, fölszine lassankint meg fog szilárdulni s egykoron megszűnik majd az a két tényező, mely az életnek elengedhetetlen feltétele: a világosság és a melegség. Mivel azonban Lappareux szerint a szárazföldnek teljes elhordása csak négy és féll millió év múlva következik be, Faye szerint pedig a Nap majd csak nagyon hosszú idő múlva hűl ki — ideig-óráig nem kell aggódnunk az emberiség sorsán. Brialmont, belga akadémikus az emberiség szaporodásában s a föld korlátolt termőképességében látja a veszedelmet. Szerinte a föld legföllebb tizenkét milliárd embert bir eltaftani. (Jelenleg van ezerhatszáz millió ember.) Azt a nagy számot azonban az emberiség már 2166-ban eléri. Azután az éhhalál és az élelemért való küzdelem fogja az emberiséget tizedelni.

Nem tekintve azt, hogy ez utolsó vélekedés nem jelenti az emberiség végét, mind a három vélemény inkább érdekes, mint komoly. De hát mi is lesz az emberiség sorsa? Annyi bizonyos, hogy az ember is tagja a nagy természetnek és testi élete egészen a természet törvényeinek megfelelőleg folyt le. A logikus következtetés tehát csak az lehet, hogy az emberiség elpusztulása is az általánosan érvényes törvények szerint fog bekövetkezni. Nietzsche és iskolája azt vallják,

hogy az ember még nem érte el fejlődésének tetőpontját. Koponyája, agyveleje még fejlődik, nagyobbodik s ugyanebben az arányban rágó szervei, különösen alsó állkapcsa visszaképződik, vagyis kisebbedik. A jövőd korok emberének nagy, előredudorodó homloka lesz, kicsiny, csenevész állkapcsa s ekkor aztán szelleme eljut az «emberfölöttiség» (Übermensch) stádiumába. Ez azonban igen nagy időnek lesz a gyümölcse s az emberiség végéről fölösleges beszélni. Nem vitatkozunk afelől, mennyi igaza van a fönnebbi vélekedésnek. Csak kettőt jegyezzünk meg. A legősibb embertől a mai emberig a koponya s így az agyvelő semminémű növekedést nem mutat; azt kell tehát mondanunk, hogy az elért fok a tetőpont. De továbbá a természet minden fejlődést célirányosan vezet; már pedig a tultengő nagy fej, az elcsenevészett állkapocs nem a célirányosság, hanem a beteg, a hanyatló embernek benyomását keltik.

Az emberiség is eljut majd a végére. Testileg a természet törvényeinek van alávetve. Fejlődésének tetőpontját elérve — él, cselekszik, működik, mint a mult korok szervesei. Aztán miként az egyént, eléri majd az elagultság; s aztán lassan-lassan közeledik a vég, — az általános halál. De mikor? Ki tudná megmondani!

bizonyítványt nem állít ki, hanem — ha ezt a tanuló elfogadhatóan megokolva kéri — a törzskönyvből ad kivonatot.

26. §. Azok részére, kik a kétéves tanfolyamot teljesen elvégezték, kívánságukra a szakiskola végbizonyítványt állít ki.

A végbizonyítványban a tantárgyak a 19. §. szerint soroltatnak fel s az osztályzatok az egyes tantárgyaknak, valamint az erdőgazdasági munkákban való gyakorlottságra, szorgalomra és ügyességre, végül a magaviseletre nézve a félévi eredmények törzskönyvi adatai alapján állapítanak meg.

A tanulók a végbizonyítványban általános osztályzatot is nyernek.

Ennek fokozatai: kitünő, jó, kielégítő.

27. §. A szakiskolai végbizonyítvány következő tartalommal adatik ki:

Törzskönyvi szám

Bélyeg helye

A m. kir. erdőéri szakiskola

VÉGBIZONYÍTVÁNYA.

Osztályzat fokozatok:

Előmenetelből: Az erdőgazdasági
kitünő munkákban való
jeles gyakorlottságból:
jó kiváló
kielégítő megfelelő

Osztályzat fokozatok:

Szorgalomból és Általános
ügyességből: osztályzat:
kiváló kitünő
megfelelő jó
kielégítő

..... szakiskolai tanuló, aki

Magyarország vármegyéjének községben
1 évben született, a m. kir. erdőéri szakiskola
kétéves tanfolyamán tanusított előmeneteléről a félévenként megtar-
tott vizsgálatok eredményei alapján a következő osztályzatot nyerte:

1. Magyar helyesírás és nyelvhasználat, írói és számadási ügyvitel	11. Kiszorgatások berendezése és kezelése
2. Szépírási és rajzgyakorlat	12. Törvények, rendeletek, közgazdaság
3. Elméleti, gyakorlati mennyiség-tan	13. Mezőgazdaság (mező- és rét-művelés, kertészet, gyümölcs-termelés, méhészet, halászat)
4. Természettudományi alapismeretek	14. Háziipar
5. Politikai földrajz és történelem	15. Egészségtan, első segélynyújtás, egészségi testgyakorlás
6. Erdőművelés	16. Erdőgazdasági munkákban való gyakorlottsága
7. Erdővédelem	17. Szorgalma és ügyessége
8. Erdőhasználat	
9. Vadtenyésztés, vadászat és fegyverhasználat	
10. Legelőgazdaság	Általános osztályzata

Kelt, 19 évi hó napján.

(P. H.)

N. N.

a szakiskola igazgatója.

Terjesszék lapunkat és igyekezzetek
uj előfizetőket szerezni!

HASZNOS TUDNIVALÓK

Gyümölcssevés.

A gyümölcsök táplálékanyagtartalma elég nagy és emészthetősége is kedvező. A táplálékértéket tekintve az aszaltgyümölcsök, dió és mogyoró kiváló figyelmet érdemelnek. De a többi gyümölcs is alkalmas cukortartalmánál fogva arra, hogy az ember enerziaszükségletét részben, vagy egészen is kielégítse. Ezért helytelen az a nálunk nagyon elterjedt szokás, hogy a gyümölcsöt az ebéd, vagy vacsora után csak ráadásul adják, amikor már a gyomor amúgy is tele van más táplálékkal. Ilyenkor természetesen a gyümölcs táplálékértéke nem érvényesül. Osszuk be a gyümölcsöt napi ételrendünk keretébe úgy, hogy az ne csak higiéniai jó hatását, de tápláló értékét is érvényesíthesse. Együnk gyümölcsöt reggelihez, délelőtt és délután, ha munkaközben kissé megéhezünk. Hiszen a gyümölcsök nagyobb része amúgy is energiát ad a munkához. Amerikában, Angliában és az európai kontinens művelt álamaiban egyre nagyobb tért hódít az a szokás, hogy a reggelit friss vagy befőzött gyümölcsrel kezdik meg s napközben is gyakran esznek gyümölcsöt. Ha pedig így a gyümölcsrel éhségünket csönkkentjük, annyiaval kevesebb húsra és kenyérre van szükségünk; ekkor a gyümölcssevés gazdaságos és egészséges is.

A legyenek az istállóban.

Igen praktikus módját eszelték ki a legyek ellen való védekezésnek az istállóban. Tudjuk, hogy a legyek a világosságra mennek és a világos istállóban agyon csipik az állatokat. Vegyünk kindruszt, denaturált spirítuszban (mert vízben nem oldódik), oldjuk fel olyan sűrű haluska-féle vastagságban, eldörzsölve jól, vízzel higitva, úgynevezett gyermekpéppé; ezen péppel azután ecsettel mázoljuk be az ablaküvegeket, majd úgy nézünk ki, mintha posztóval lennének bevonva. Ezáltal az istálló természetes sötéte és hűvöse, mert a fekete üveg nem ereszt át a napsugarakat.

A réti széna sulyvesztesége.

A réti széna sulyvesztesége a kaszálástól a következő év tavaszáig 7—12 százalék között ingadozhat. Legnagyobb a suly- és táplálékanyagveszteség az első hetekben, de akkor is a legkisebb abban az esetben, ha a széna jól szikkadva került behordásra. Nagyobb a sulyvesztés akkor, ha réti fűvelőben sok a hereféle. Jól szikkadt édesfű s kevés herefélével tartalmazó széna a behordás utáni első négy hétben mintegy tíz, savanyu, vagy sok herefélével tartalmazó, úgy nemkülönben a hereszéna pedig tizenkét—tizenöt százalékot veszíthet sulyából. Sarju ugyanennyi idő alatt, különösen ha kissé nedvesebben hordatott be, husz százaléknál többet veszíthet is szenvedhet s ez tavaszig harminc százalékra is fel-

mehet. Észleltetett, hogy teljesen kedvező időjáráskor nyert és raktárolt széna az izzadás után nemcsak hogy nem vesztett, hanem nyert sulyban s ezen suly egész télen át megmarad.

Az erdei levélalom gyűjtése.

Az erdei levélalom gyűjtéséről meg kell jegyezni, hogy ez az alom az erdőben épp oly szükséges, mint szántón a trágya. A levelek elkorhadva a humust segítik képezni. A fák hajszálgökörei ebből veszik táplálékukat s ha elvonjuk azt tőlük, megsynlik, sőt ki is vesznek a fák. Különösen káros fiatal fáktól elvonni e levéltrágyát. Csakis öregebb fák alól tanácsos 3—5 évenként a levélalmot eltávolítani a akkor is csak felső rétegében, hogy maradjon is vissza valami. Lehetőleg fa- és nem vasgereblyével hajtassék végre a gyűjtés, mert a tulerőszakos felszaggatása a levélrétegeknek káros a fiatal fákra.

A gyümölcs értékesítése.

Darányi miniszter rendeletet bocsátott ki az országos gyümölcészeti biztoshoz, hogy a termelőket a gyümölcs értékesítése tekintetében megfelelően támogassa és a szükséges felvilágosításokkal a magyar termelőknek minden tekintetben rendelkezésükre álljon. E rendelkezés alapján Molnár István országos gyümölcészeti biztos most a magyarországi termelőkhez körlevéllel fordult, melyben részletes felvilágosításokkal szolgál a gyümölcs értékesítése, valamint a nyers állapotban nem értékesíthető gyümölcs-főlsleg feldolgozása tekintetében. Figyelmezteti azonban az érdeklődő közönséget, hogy a miniszteri biztos közvetítése nem terjed tovább, mint hogy a külföldi vevőknek és a hazai eladóknak pontos jegyzékét nyilvántartja és kíváncsra e jegyzéket az érdeklődőknek kölcsönösen megküldi. A gyümölcserértékesítés munkája tehát első sorban magukra a termelőkre hárul, akik azonban támogatást és tanácsot az országos gyümölcészeti miniszteri biztos útján bármikor kaphatnak. A gyümölcsetartásra vonatkozó utmutatás egyébként külön füzetben is megjelent, mely részletes terveket és költségvetéseket is foglal magában és ez a mű az érdeklődő gyümölcstermelők által a földművelésügyi miniszterium útján megszerezhető.

Az asszony az orosz közmondásban.

Azt mondják, hogy a közmondás a nép lelkéből ered és belőle meg lehet ismerni a nemzet erkölcsét és jellemét. Ha ez igaz, akkor az orosz közmondásból kiviláglik, hogy az orosz asszony nem lehet nagyon boldog. Az asszonyról szóló legjellemzetesebb közmondás: Szeresd a feleségedet, mint a szamaradat és rázd meg, mint a gyümölcsfádat. Azoknak a férfiaknak,

akiknek ez a tanács nem eléggé világos, a következő közmondás szolgál tájékoztatásul: Nyugodt lélekkel ütheted a feleségedet a seprő nyelével; egyik sincsen porcellánból. Ez a módszer azonban orosz szokás szerint csak akkor hathatós, ha többször ismétlik, azért tanácsolja ez a közmondás: Ha a feleségedet reggel megverted, este el ne feledd ugyanezt megtenni. Vagy: Mennél jobban ütöd az asszonyt, annál jobban gondoskodik rólad. Az indiánusok, akik nem annyira civilizálódtak, mint az oroszok, másképpen gondolkoznak az asszonyaikról; az ők közmondásuk ez: Ne üsd az asszonyt még a lilium szálával sem.

Előfizetési felhívás Amerikában.

Január és július elejével a lapok hirrovatának élén pontosan megjelenik az az udvarias figyelmeztetés, hogy a félév lejárt s az előfizetők ujjtsák meg előfizetésüket. Egy amerikai ujság ezt az Európában sablonos szövegű figyelmeztetést most július elsején így fogalmazta meg: «A takarékoság szép erény. El tudjuk képzelni, hogy valaki annyira megy a takarékoságban, hogy inggomb helyett a szemölcseire gombolja gallérját; hogy a takarékoság kedvéért a vasuti kocsi ütközőjén utazik; hogy megállítja az óráját, nehogy elkopjanak a kerekerei; hogy írásában pontot, vesszőt nem tesz s így takarítja meg azt a néhány csepp tintát. De a takarékoságnak ezek az eszeveszettjei azért mind előkelő dzsentimenek azokhoz a polgártársakhoz képest, akik takarékoságból nem fizetnek elő az ujságra.» Bizony a mi kartársaink közül is igen sokra ráillene ez a felhívás.

A bagó.

Az Egyesült-Államok tengerészeti vezetősége a minap százezer font bagót vásárolt a tengerészek számára. A vételnél kikérték néhány matróz szakértő véleményét is. A tengerészeti hivatal a bagózás terjesztésével a matrózokat le akarja szoktatni a cigarettáról, melyet a tengerészet orvosai ártalmasnak mondanak.

Az eper.

A Lancet nevű ismert londoni orvosi folyóirat cikket ír az eperről. Eszerint az epernek kitűnő hatása van az étvágy gerjesztésére. Még a cukorbeteg is aggodalom nélkül eheti, mert rendkívül csekély a cukortartalma. Mivel sok benne az alkalikus só, a köszvényesnek is jót tesz. Mecsnikov szerint az eperhez tapadó földrészekben sok a veszedelmes baktérium. Éppen ezért jól meg kell mosni az epret, mielőtt még az asztalra kerülne.

Az Esperanto országa.

Belgium és Poroszország között van egy egész kicsi semleges földterület, mely hivatalosan köztársaságnak szerepel. Moresnetnek hívják és az első «állam», mely mindenképpen terjeszti az Esperanto mesterséges világnyelvet. A négyezer lakosu államocskában hetenkint hatszor adják elő az Esperantót. Moresnetben nemsokára már az Esperantót fogják megtenni hivatalos államnyelvnek.

H I R E K

Felkérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, kik előfizetésüket még eddig nem rendezték, hogy azt még a folyó hóban megtenni szíveskedjenek.

Eljegyzés. Buzi József kartársunk, lapunk buzgó hive, eljegyezte magának leendő hitestársul Osztrón Kentler Mariskát. Az önzetlen, tiszta szerelemből folyó ezen frigyhez őszinte szívből sok szerencsét kívánunk.

Meggyilkolt vadorzó. Hajduböszörményből írják folyó hó 13-ról, hogy Sánta János 75 éves szabadtanyás ezelőtt tizenkét nappal eltűnt. Tegnap találták meg a tanya előtti hid alatt, ahol Sánta hullája teljesen feloszlásnak indult. A törvényszék vizsgálóbírája kiment a helyszínére, hogy a vizsgálatot megindítsa, mert bűntény esete sincs kizárva. Sánta vadorzó volt s egy ízben a vadőrökre fegyvert is ragadott.

Leégett erdő. Kaposvárról táviratozzák, hogy Festetich Tasziló gróf szentái erdejét a vonat mozdonyából kipattanó szikra háromszor egymásután felgyújtotta. Az erdő teljesen leégett.

Égő erdők. Quebecből sürgönyözik, hogy Déli Quebecben nagy, értékes erdőterület a lángok martaléka lett. Két falu elpusztult. Egy vonat huszonhat kocsija meggyuladt; egy másik vonatnak pedig harminchat óra hosszat kellett várni, hogy átszaladhasson a háromszáz mértföldnyi hosszúságban égő erdőn.

Elgázolta a vonat. Lippáról jelentik, hogy a szomszédos Temeshidegkut községben a Temesvár felől jövő személyvonat elgázolta Nagy Péter hétéves fiút, ki teheneket legeltetett s közben a síneken elaludt. A vonat mindkét lábát elvágta. Haldokolva szállították a kórházba. Életbenmaradásához nincs remény.

Halálos lovaglás. Amint aklosi tudósítónk értesít, Kecskés Mihály 22 éves csikcekefalvi legény f. hó 11-én Csikszeredára vitte a lovát vásárra. A lovat nem sikerült eladnia s így délután 4 óratájt felült arra s hazafelé indult. Eközben a ló valamitől megbokrosodván, megugrott s ifju gazdája oly szerencsétlenül esett le róla fejtetőre, hogy nyomban szörnyethalt.

Szerkesztői üzenetek.

N. L. urnak, Nagyatád. Kívánsága szerint fogunk cselekedni s a kérdéses iratot rövid időn belül megkapja. Az, hogy a kérdéses lap nem fogadta el nyílt kérelmüket, nem meglepő; hiszen az erdészeti altiszti személyzet személyi ügyeivel eddig még a kötelességeket kivéve nem foglalkozott s óvatosan elkerült mindent, ahol jogokról is szólni lehetett volna; az azonban, hogy a közlés megtagadásának okát nem közölte, nem helyeselhető. — **Kelemen István** urnak, Esztergom. Az ujabban rögzölt címekre

mutatványszámokat küldtünk. Itt látszik hátramaradottságunk és közömbösségünk. Öntől mintegy negyven címet kaptunk s az összes közt nincs három olyan, ki lapunkat pártolná. Bizony szomorú viszonyok ezek s nehéz mellettük a boldogulásért küzdeni. — **Mező Károly** urnak, Hegyközüj lak. A szolgabírónak igaza van. Az erdőtörvény 38. paragrafusa szerint csak 24 éves korban tehető le a hatósági eskü.

A kiadóhivatal postája.

Csemba Lajos urnak, Farkasgyepű. A 4 koronát köszönettel vettük. — **Szakolczai Ignác** urnak, Hrasitz. A III. évnegyedre szóló 2 korona beérkezett. — **Buváry Ferenc** urnak, Deliblat. Az elmaradt 27. számot lapunk előző számához csatolva újból megküldtük. — **Kerekes Gusztáv** urnak, Kalina. Szeptember végéig van előfizetve. — **Ujváry Sándor** urnak, Szob. Készséggel elismerjük az év végéig szóló előfizetés beérkezését. — **Arovits Rudolf** urnak, Kabolás. Örömmel üdvözljük hiveink sorában. Szíveskedjék vidéken lapunkat más kartársaknak is ajánlani. — **Csiki György** urnak, Zernest. Előfizetése mult hó végén járt le s így a beküldött 1 koronával csak a jövő hó közepéig s nem az év végéig van előfizetve. Az év végéig 4 koronát kellett volna küldenie. — **Csitkovics Antal** urnak, Szulok. A címet igazítottuk. — **Csisko János** urnak, Dobsina. A lakásváltozást bejegyeztük. — **Kárpáti József** urnak, Mánfa. Igen, a beküldött 4 koronával az év végéig fizetett elő. — **Farkas József** urnak, Kékszüri. Augusztus 31-ig van előfizetve.

HIRDETMÉNYEK

Pályázók figyelmébe!

Nyitravármegyében, a rudnói völgyben, Nevidzén községben, méltóságos gróf Normann ur birtokához tartozó mezőgazdaságba oly nős vagy nőtlen tapasztalt egyént keresnek, ki egyuttal az erdészeti teendőkben is jártas. Aki ezen állást hajlandó lenne elfoglalni, jelentkezék nevezett gróf urnál írásban, vagy személyesen. Fizetés megfelelő. Ha a jelentkezni szándékozók bővebb felvilágosítást kívánnának, forduljanak az alábbi címre. Nyitrarudnó, 1908. évi július hó 15-én.

Kmostinecz János.

2939—1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott m. kir. erdőhivatal kerületében két I. oszt. erdőaltiszti (egy főerdőőri és egy famesteri), továbbá négy II. oszt. erdőaltiszti és egy I. oszt. segéderdőőri, előléptetés esetén hat II. oszt. erdőaltiszti (erdőőri) és egy I. oszt. segéderdőőri állásra pályázat nyitattik.

Az I. oszt. altiszti állással 800 kor. évi fizetés és 200 kor. személyi pótlék, a II. oszt. altiszti állással 600 kor. fizetés és 100 kor. személyi pótlék; mindkettőre nézve természetbeni lakás, vagy annak hiányában törvényszerű lakbér és lakbérpótlék, valamint egyéb rendszerezett illetmények; a segéderdőőri állással 500 kor. évi szegődménydíj, természetbeni lakás, vagy ennek hiányában törvényszerű lakbér s egyéb rendszeresített mellékilletmények vannak összekötve.

Altiszti (főerdőőri és erdőőri) állásra pályázók az 1879. évi XXXI. t.-c. 37. §-ában követelt szakvizsga letételét, az állami erdészeti szolgálatba belépni kívánók ezenfelül ép és erős testalkatukat, különösen jó halló- és látóképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, továbbá életkorukról és illetőségükről tanus-

kode anyakönyvi kivonattal, végül eddigi szolgálatukat s annak eredményét, nemkülönben a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes bírását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényüket előljáró hatóságaik, esetleg az illető járás politikai hatósága útján folyó évi augusztus 1-ig alulírott erdőhivatalnál nyújták be.

Bustyaháza, 1908. évi július hó 6-án.

M. kir. erdőhivatal.

Pályázati hirdetés erdőőri állásra.

A nagyvázsonyi uradalomban nyugdíjazás folytán ismét egy erdőőri állás jön üresedésbe augusztus 1-re.

Évi fizetés: 240 kor., természetbeni lakás kerttel, 1 hold illetményföld, 3⁶⁰ hl. buza, 10 hl. rozs, 3⁶⁰ hl. árpa, 24 m. tűzifa házhoz szállítva, egy öltöny egyenruha kalappal, 18 mm. erdei széna, 2 darab tehénre nyári legelő, 6 darab sertéstartás és az uradalomnál szokásos lődij javadalmazással egybekötött erdőőri állásra pályázat hirdetik.

Pályázóktól megkívántatik, hogy az erdőőri teendőkben jártassággal bírnak, 35 évesnél idősebbek ne legyenek, a német nyelvet legalább szóban tökéletesen bírják. Szakvizsgázottak és akik a szarvascserkészletben jártasak, előnyben részesülnek.

Sajátkezüleg irt és bizonyítvány másolatokkal s fényképpel ellátott kérvények folyó évi augusztus hó 1-re alulírt erdőhivatalhoz nyújtandók be. A kinevezett erdőőr állását augusztus 1-én elfoglalni köteles.

Nagyvázsony, 1908. évi július hó 7-én.

A nagyvázsonyi uradalom erdőhivatala.

Nagyvázsony, Veszprém m.

378/1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

Pályázat nyitattik az alulírott Közalapítványi erdőgondnokságnál megüresedett erdőlegényi állásra.

Az újonnan kinevezendő II. oszt. erdőlegény évi javadalmazása: 400 korona szegődménydíj, 80 korona lakbér és 9 m³ l. oszt. dorong vegyes kemény tűzifa házhoz szállítva.

Pályázótól megkívántatik a magyar állampolgárság, fedhetlen előélet, 35 évnél nem magasabb életkor, ép testi és szellemi erő, a magyarnyelvnek szó- és írásban tökéletes bírása, valamint az erdőőri szakvizsga sikeres letétele, mely adatok hiteles okmányokkal igazolandók.

Szakiskolát végzett s katonai kötelezettségüknek altiszti minősítéssel eleget tett, szép írásu egyének előnyben részesülnek.

Pályázók az ezen állás elnyerése iránti, 1 koronás bélyeggel ellátott, sajátkezüleg irt kérvényeiket a nagyméltósági vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumra címezve, az alulírott erdőgondnokságnál folyó évi augusztus hó 15-ig nyújták be.

Kelt Nagyköveres, 1908. évi július hó 6-án.

Kőzalapítványi erdőgondnokság.

56. erd. sz. Zemplénnvárm. közig. erdészeti bizottságtól.

Pályázati hirdetmény.

Zemplénnvármegyében levő szinnai m. kir. járási erdőőri állás lemondás folytán megüresedett; ezen III-ad osztályu járási erdőőri állásra pályázat nyitattik.

Ezen erdőőri állomás évi javadalmazása: Évi bér-fizetés 400 korona, lakás, fa és ruhailletmény 100 kor., lőtartási átalány 160 korona, összesen 660 korona. A javadalmazás havi utólagos részletekben fizetetik. Pá-

lyázótól megkívántatik a magyar állampolgárság, fedhetetlen előélet, 24 éves életkor és 35-nél nem több, ép szellemi és testi erő, az erdőőri szakvizsga sikeres letétele; nem szakvizsgázott egyén is pályázhat, ki azonban szakvizsgabizonyítványát egy éven belül bemutatni tartozik. A hivatalos magyar nyelven kívül a tót nyelv ismerete is szükséges, mely adatok hiteles okmányokkal igazolandók.

Zemplénnvármegye közigazgatási erdészeti bizottságához intézett, egy koronás bélyeggel ellátott, sajátkezüleg irt kérvények 1908. július 30-ig a s.a.-ujhelyi m. kir. áll. erdőhivatalhoz annál inkább benyújtandók, mert a később érkezett kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Sátorlajaujhely, 1908. január 18.

Matolai Etele s. k. közig. erd. biz. alelnök.

Pályázat erdőőri állásra.

Nagyméltósági Gróf Festetich Pál ur böhönyi uradalmában folyó évi július hó 24-én, illetve október hó 24-én erdőőri állás betöltendő.

Évi javadalmazás: 140 korona készpénz, 600 liter buza, 1000 liter rozs, 1 hold tengeri föld, 1 hold rét, 2 darab tehén, 3 darab göbére legelő, lakás kiskerttel, 10 ürméter tűzifa, karácsonyi ajándék 20 korona, a kártékony vad után rendszeresített lődij és végre megfelelő szolgálat esetén 5 év múlva béremelés.

Pályázhatnak 35 évnél nem idősebb, kis családdal bíró, ép, egészséges, szakvizsgázott magyar erdőőrök «Dunántulról». Folyamodványok csakis bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, alulírotthoz mielőbb benyújtandók.

Böhönye, (Somogy megye) 1908. július 7.

Mayer Gyula, urad. főerdész.

Eladó

30 koronáért egy Pointer és Griffon szülőktől származott 6 hónapos, májbarna, szuka vizslakölyök (szép példány).

Vargha Antal erdővéd, Terecseny (Somogym.) u. p. Almamellék.

Vizslakölykök

tiszta faj, 3 hónaposok, kanok, német, rövid szőrűek, kitűnő eredetűek; az egyik gesztenyebarna, kis fehér csillaggal a mellén, míg a másik nagy barna foltokkal tigrisszerűen tarkázott; darabonként 40 koronáért helyben eladók. A tulajdonos betegsége folytán ugyancsak

eladó ezen kölykök anyja,

4 éves, rövid szőrű német faj, gesztenyebarna, kis csillaggal a mellén, a rudolfsburgi tenyészetből, ugy a szárazon, mint a vizen kifogástalanul működik, kitűnő apportírozó s elveszett vadat kereső, gyönyörű tenyész szuka. Ára helyben 300 korona. Husz év óta fennálló tiszta faju tenyészetem széles körben igen ismeretes.

Hatzinger József Sopron (Orsolyatér).

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában Szászsebesen.

Egyedüli ferlachi gyártmány

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

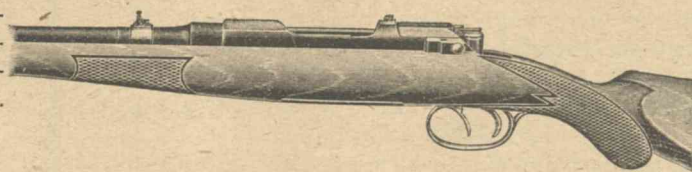
Arany érem: Páris 1906. 46 remekelés.

OGRIS MARKUS FERLACHBAN KARINTHIA

fegyvergyár és (präcios) puskaműves.

Szállit elsőrangú bármily rendszerű vadász- és céllövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű Drilling fegyverekben. Súlyuk 2·8—3 kg.

Browning-féle sérétes-ismétlőfegyver
== 210 korona gyári árban. ==

Egy Mannlicher Schönauer ismétlő kurtály 6·7 mm és 9 mm öbű
400 lépésig jótállás mellett a legpontosabban belőve ára 190 korona.

Egy Mannlicher Excelsior ismétlő kurtály 11·5 mm öbű, acélköpenyburkolatu és legerősebb füstnélküli lőpor töltés használatára, a legpontosabban belőve egész hossza 101 cm súlya 2·5 kg. nagy kezdő sebességgel és a legerősebb átütő erővel, nagy vad lövésére igen alkalmas ára 190 korona.

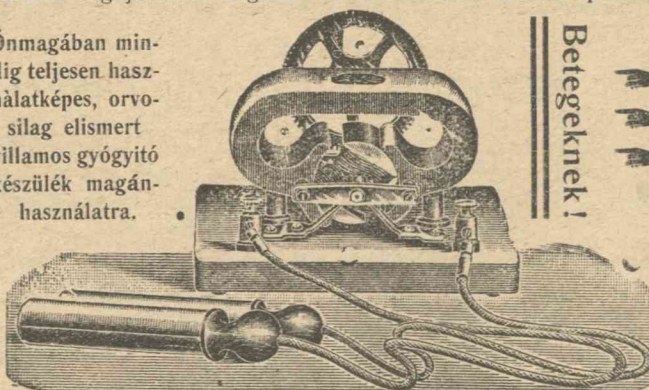
Egy Mannlicher ismétlő kurtály 95-ös minta, 8 mm öbű ára 140 kor.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Magyar levelezés.

Legjobbnek bizonyult ezer meg ezer esetben!

Az élet megújítása és meghosszabítása az amerikai Elektrophorral.

Önmagában mindig teljesen használatképes, orvosilag elismert villamos gyógyító készülék magánhasználatra.

A szenvedő, gyengélkedő és gyenge szervezetű emberiség figyelmét felhívom arra, hogy azt a villamos készüléket használja mert az **Elektrophor erősíti az idegeket, megújítja a vérünket, élesíti az eszünket és érzékeinket**, a vér keringésének és idegrendszerünknek a szabályos működését biztosítja és megóv bennünket minden betegségtől. **Bourg dr. tanár**, a párisi egyetem orvosi fakultásának tagja, az Elektrophorról a következőképp nyilatkozott: „Nemcsak köszvényt reumát, görcsöket, idegességet és aszthmát gyógyítottak ezer meg ezer olyan esetben „Elektrophor”-ral, amelyben az orvosok tudománya csődöt mondott, hanem idegbetegségek, kólika, fülzugás, álmatlanság, hipochendrikus állapotban levőknel, de különösen székrekedésben és aranyérben szenvedők baja ellen alkalmazva, egynehány nap mulva, de sok esetben néhány óra mulva, is csodálatos enyhülést észleltek. Fájdalmas női betegségekben szenvedők majdnem biztos enyhülést és gyógyulást nyernek. Áldott állapotban levők nők sikerrel használhatják.”

Gyógyerejeért jótállást vállalok. **Nem romlik! Örökké eltart!** — Egy teljes készülék gyenge szervezetűek részére, ára 25 kor. Egy teljes nagy készülék idült betegségek gyógyítására ára 50 korona. A pénz előleges beküldése vagy utánvet mellett szállítja

AUFFENBERG JÓZSEF

Budapest, VII., Verseny-utca 6—63.

Mivel táplálja háziállatait?

Biztos jó eredményt ér el, ha Manhattan-féle **világhírű marha és baromfi-tápporból** az eleségbe vagy eledelbe naponta egy keveset (evőkanállal) tesz a megrendelt Tápporhoz csatolt **utasítás** szerint.

A szarvasmarha sokkal erősebb lesz és több terhet bír el. Disznó, birka, házinyul gyors egészséges fejlődést nyernek és jól meghízhatnak.

Tehén, bivaly, és kecske teje megjavul és tetemesen gyarapszik.

Baromfiaknál mint kakas, tyúk, kacsa, liba, fácán **pulyka gyöngytyúk galamb** stb. egészséges jó növéseük lesznek és iényes tollakat kapnak, a költést nagyban elősegíti. Egyáltalán minden háziállatnál kitűnő jó hatással van jó emésztő képessége, megóvja bármily betegségtől.

5 kilós postacsomag 5 korona utánvétellel.

Manhattan vállalat,

Budapest, VII., Verseny-utca 6—63.

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt s elismert egy- és kétesövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

00 árfelemelés nélkül szállít: 00

Aufrecht és Goldschmied

00 fegyveráruháza 00

Budapest, VII., Rákócy-ut 26. sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!!

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓK
BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet. A nagyméltósági földművelésügyi m. kir. minisztérium 70542 magas rendeletével az erdőgazgatóságoknak ajánlva.

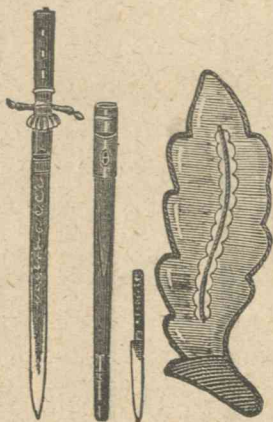
Erdészeti- és erdő altiszti egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat és mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek- és harisnyák óriási választékban. Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák a legjobb magyar- és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködése mellett készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket készséggel beszerzünk. Meg nem felelőt visszaveszünk.

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában Szászsebesen.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj